

بررسی بیواکولوژی زنجره‌ی مو (*Psalmocharias alhageos* (Kol.) در شرایط صحرایی در ملایر

هرمز سلطانی^{۱*}، حسین فرازمند^۲ و علیرضا براتی جورابی^۳

- ۱- مربی پژوهشی بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان.
۲- دانشیار بخش تحقیقات حشره شناسی کشاورزی، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.
۳- کارشناس ایستگاه تحقیقات انگور ملایر، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان.
*نویسنده مسئول: soltanihormoz@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۶/۹/۷

تاریخ دریافت: ۹۵/۷/۹

چکیده

این پژوهش در دو باغ انگور آلوده در شهرستان ملایر، روستاهای بابا رییس و میشن با بافت خاک متفاوت و یک باغ بدون آلودگی در ایستگاه انگور ملایر انجام شد. جهت بررسی زیست‌شناسی آفت، در ایستگاه مذکور تعداد ۱۵ درخت هم سن انگور بدون آلودگی با قفس توری‌دار پوشانده شده و پنج جفت زنجره‌ی نر و ماده در هر قفس رها شد. تاریخ ظهور پوره‌ها، اوج ظهور، تغییرات جمعیت و میزان آلودگی با شمارش پوستک‌ها و سوراخ خروجی پوره‌ها بررسی شدند. نتایج نشان داد، که میانگین عمر حشره‌ی ماده، ۱۱ روز، دوره‌ی تفریح تخم‌ها یک ماه و اولین تاریخ خروج پوره‌ها نیمه اول مرداد ماه بود. پرواز حشرات کامل اواخر خرداد تا اواخر مرداد ماه و اوج خروج پوره‌ها اوایل مرداد بود. در باغ با بافت خاک سبک آلودگی کمتر و در خاک سنگین بیشتر بود. بررسی تاثیر عوامل آب و هوایی روی بیولوژی آفت نشان داد هنگامی که دمای هوا و دمای عمق ۳۰ سانتیمتری خاک در نیمه اول مرداد بیشترین میزان یعنی ۳۴ درجه‌ی سانتیگراد بود، خروج پوره‌ها به اوج خود رسید. هنگامی که مجموع درجه-روز در نیمه‌ی اول خرداد ماه به حدود ۴۰۸ درجه‌ی سانتیگراد رسید، خروج پوره‌ها از خاک شروع و در نیمه‌ی اول مرداد ماه که مجموع درجه-روز حدود ۱۳۴۲ درجه‌ی سانتیگراد رسید. خروج پوره‌ها به اوج خود رسید. اوج خروج پوره‌ها از خاک با میزان تبخیر رابطه‌ی مستقیم و با درصد رطوبت نسبی هوا رابطه‌ی معکوس داشت. میزان پارازیتسم تخم‌ها در منطقه‌ی بابارییس و میشن به ترتیب ۱/۱۶ و ۰/۷۸ درصد بود.

واژه‌های کلیدی: انگور، بیواکولوژی، درجه روز رشد، بافت خاک، پوره.